

10.11.2015

Sosiaali- ja terveysturvavaltio

Lausuntopyyntö 4.11.2015

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain ja työttömyysturvalain muuttamisesta HE 94/2015 vp

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että työttömyysvakuutusmaksujen soveltamisalasta säädettäisiin jatkossa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (rahoituslaki). Tästä johtuen esityksessä ehdotetaan muutoksia myös työttömyysturvalakiin. Keskeinen muutos olisi yrittäjämääritelmän laajentaminen.

Kansaneläkelaitos esittää lausuntonaan seuraavaa:

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että työttömyysturvalain yrittäjämääritelmässä viitattaisiin jatkossa yrittäjän eläkelain sekä maatalousyrittäjän eläkelain mukaisiin yrittäjämääritelmiin. Yrittäjiä olisivat täten jatkossa (muun ohella) henkilöt, jotka tekevät ansiotyötä olematta työsuhhteessa tai julkisoikeudellisessa toimituksessa.

Ehdotus laajentaisi yrittäjämääritelmää, mutta samalla se selkeyttäisi lainsäädäntöä sekä mahdollisesti kirkastaisi henkilöiden ymmärrystä omasta työttömyysturva-asemastaan. Yrittäjämääritelmän laajentaminen oletettavasti myös vähentäisi termin oma työ käyttöä, sillä laajempi yrittäjämääritelmä kattaisi ainakin osittain nykyään omana työnä tehtävän työn. Termiä oma työ ei käytetä työttömyysturvalain ulkopuolella, joten muutos selkeyttäisi lainsäädäntöä myös tältä osin.

Omana työnä pidettäisiin esityksen mukaan jatkossa lähinnä sellaista työtä, jota ei tehdä ansaintatarkoituksessa. Esityksessä ei kuitenkaan ehdoteta muutoksia työttömyysturvalain 4 lukuun, joten omasta työstä saatu tulo voitaisiin edelleen ottaa huomioon työttömyysetuuden soveltamisessa. Esityksestä ei käy ilmi, mikä tällainen tilanne käytännössä voisi olla. Näin ollen lain toimeenpanon kannalta voisi olla tarpeen selvittää omasta työstä saatavan tulon soveltamista.

Yleisesti ottaen uudenlaisten työskentelymuotojen huomioiminen työttömyysturvassa sekä sosiaalivakuuttamista koskevien termien yhdenmukaistaminen ovat kannatettavia muutoksia.

Työttömyysvakuutusmaksuista säättäminen työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa olisi selkeää. Ehdotetut muutokset myös vahvistaisivat vakuutusperiaatetta.

Kansaneläkelaitos

Anne Neimala
osastopäällikkö

Anna Mäki-Jokela
lakimies